

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. július 9.

bel

s z o m b a t

sb0001 4 130 mtib1001

bővülő magyar-szovjet irodalmi kapcsolatok

1983. július 9. - az elmúlt években jelentős sikerek születtek a magyar és a szovjet irodalom kölcsönös népszerűsítésében, bővültek a két ország közötti irodalmi kapcsolatok - állapíthatók meg a közelmúltban budapesten megtartott titkársági ülésen a két írószövetség vezetői.

a két írószövetség idei munkaterve írók, költők, műfordítók cseréjét, alkotói találkozót, közös elméleti tanácskozások megrendezését irányozta elő. ennek alapján szovjet iródelegációt köszönthettünk az ünnepi könyvhéten: a vendégek nemcsak a könyvseregszemle eseményein vettek részt, hanem találkoztak magyar olvasókkal, dedikálták magyarul megjelent műveiket is.

a tervek szerint - az írószövetségi együttműködés eredményeként - még az idén befejezik a második magyar-szovjet közös riportkönyv szerkesztését, hogy az mihamarabb megjelenhessék. a nagyszabású, több éve kezdődött vállalkozás folytatása a kézfogás címmel már korábban megjelent antológiának, s e kötet is a két ország jelentegi mindennapjairól ad majd képet.

magyar alkotók is részt vesznek a szovjetunió-beli tyumenyben megrendezendő alkotói találkozón, amelynek központi témája: az irodalom szerepe a munkások nevelésében.

bel

- 2 -

1983.07.09.

a két írószövetség hosszú évek óta ösztönzi, segíti a szovjet és magyar írók műveinek kölcsönös publikálását, recenziók közzétételét, a két ország irodalmának időszerű kérdéseiről tájékoztató ismertető közreadását. rendszeressé váltak - s a jövőben is folytatódnak - azoknak az ismert magyar és szovjet íróknak a találkozóira, akiknek műveit lefordították orosz, illetve magyar nyelvre. tervezik, hogy a szovjet köztársasági, területi és városi írószervezetek vezetőinek egy csoportja tapasztalatcsere-látogatást tesz a magyar írók szövetsége vidéki írócsoportjainál.

az irodalmi vegyesbizottság szovjet tagozatának képviselői a közelmúltban ajánló-listát kaptak kézhez a fordításra javasolt művekből. ennek alapján elképzelhető, hogy a szovjet olvasók anyanyelvükön élvezhetik majd bárányi tamás, illés endre, gáll istván, galgóczi erzsébet, jókai anna, kertész ákos, kolozsvári grandpierre emil, moldova györgy, szabó istván írásainak válogatott kötetét, tamási áron ábel-trilógiáját, karinthy frigyest egyik kisregényét, babits mihály gólyakalifáját és kosztolányi dezső válogatott novelláit. a gyermekeknek szánt könyvek között ajánlották török sándor kőkőjszi és bobojsza című meseregényét, illetve csukás istván pom-pom meséit. javasolták a fiatal magyar prózairók antológiájának, illetve a xx. századi magyar esszéket összegyűjtő kötet lefordítását is. /mti/
km/gg/ag/gw hgy
00.10 090783 2629

--

sb0002 4 150 mtib1002

bővülő határmenti árucseré-forgalom - beváltak az árucseré társulások /1. rész/

1983. július 9. - élénkült a piackutató tevékenység, közvetlenebbé váltak a kapcsolatok a kül- és belföldi határmenti vállalatok között, rugalmasabb és megalapozottabb lett az üzletkötés. ennek nyomán a szocialista országokból határmenti csereforgalomban beérkező áruk mennyisége az idén mintegy 20 százalékkal növekszik. csehszlovákiából 31, romániából 4, a szovjetunióból pedig 2.3 millió rubel értékű áru kerül az országba ilyen módon, és ugyanennyit szállít a magyar kereskedelem partnereinek. kedvezőek a hazai határmenti társaságok működésének tapasztalatai; ezek az elmúlt két év alatt mintegy 20 százalékkal növelték forgalmukat, s több új cikket vontak be az árucserébe.

a konsumex szervezésében öt társaság jött létre: bács-kiskun, csongrád és békés megye 42 vállalata a román és jugoszláv; baranya és somogy megye 39 vállalata a jugoszláv; vas és zala megye 38

bel

- 3 -

1983.07.09.

vállalata a jugoszláv és osztrák, győr-sopron és komárom megye 38 vállalata az osztrák és csehszlovák, borsod, hajdu-bihar és szabolcs-szatmár megye 65 vállalata pedig a csehszlovák, a szovjet és a román határmenti területeken bővítik az árucserét. az ezekben a társaságokban részt vevő több mint 200 vállalat fele kereskedelmi, 40 százaléka ipari, a többi mezőgazdasági vállalat, illetve szövetkezet. a társaságok megalakulását követően a konsumex a már korábban is működő szegedi, pécsi és győri kirendeltség mellett új irodákat hozott létre szombathelyen és nyíregyházán.

a társaságok - a tagvállalatok és-szövetkezetek ki nem használt kapacitásának és árualapjának feltárásával - a hazai üzletek ellátásának zavarása nélkül biztosítják a cserealapot. ellentétként olyan cikkeket szereznek be, amelyek javítják a megyék üzleteinek választékát, s a társaság tagvállalatai itthon hiányzó alapanyagokhoz és félkésztermékekhez is jutnak. a konsumex a társaságok tagvállalataként tájékoztatja az igazgató tanácsot a külpiaci helyzetről, ajánlatokat kér a tagvállalatoktól a külföldi partner részére felajánlható árukra, tárgyal az árakról, elvégzi a szerződés megkötésével összefüggő tennivalókat, valamint szervezi a tagvállalatok részvételét a nemzetközi vásárokon.

a társaságok közreműködésével a konsumex különben a szocialista országokba hagyományos csatornákon át irányuló exportját is növelte. a tagvállalatok közül csaknem 150 ipari és mezőgazdasági szövetkezet termékeiből a múlt évben 63.5 millió rubel értékű árut értékesített a baráti országokban. /folyt. köv./ mg/ml/gw

00.10 090783 2564

--

sb0003 4 150 mtib1003

bővülő határmenti árucseré-forgalom - /2. rész/

a határmenti cserében forgalmazott termékek devizaárai azonosak a külkereskedelemben alkalmazott árakkal. ez a kereskedelmi forma - a tapasztalatok szerint - még sok tartalékkal rendelkezik; részben azért, mert a részt vevő vállalatok közvetlen anyagi érdekelttségén nyugszik, s ez ösztönzőleg hat, másrészt, az erősödő kapcsolatok az árucserén túl is segíthetik az együttműködés még kialakulatlan formáinak érvényrejutását, például az iparvállalatok között. /mti/

mg/ml

00.11 090783 0536

--

sb0004 4 130 mtib1004

száz lakás pedagógusoknak

1983. július 9. - a közelmúltban készítették el - a pedagógusok szakszervezetének budapesti bizottsága, a fővárosi zeneiskolák szakszervezeti bizottsága, a kisz budapesti bizottsága, valamint a fővárosi tanács művelődésügyi és lakásügyi főosztálya közösen - azokat a kiutalási javaslatokat, amelyek alapján az idén 100 lakást juttatnak pedagógusoknak. /a fővárosi tanács 1970-ben döntött arról, hogy központi keretből évente 100 lakást kell juttatni budapesti óvónőknek, tanítóknak, tanároknak./

a felmérések szerint a fővárosi pedagógusok mintegy 15 százaléknak nem megfelelő a lakása, vagy egyáltalán nincs önálló otthona. ebben az évben a 100 lakásra 665 pedagógus pályázott, kérelmüket a személyi körülményeket figyelembe véve rangsorolták. a lakásokra javasoltak többsége fiatal, de az elosztáskor előnyt élveztek az egy-vagy kétgyermekes pedagógus-házaspárok, a gyermeküket egyedül nevelők. néhányan közülük kisebb lakásból költöznek nagyobb, régi otthonukat a tanács ugyancsak pedagógusoknak utalja ki. az így megüresedett 19 lakást is elsősorban fiatal házaspárok kapják.

a testületek közös javaslatairól nyár végén döntenek a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai. ugyancsak ott határoznak a magánérv, telepszerű lakásépítésben részt vevő pedagógusok munkáltatói támogatásának mértékéről is. /mti/

fr/mi/ag/gw hgy

00.12 090783 1385

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

egészségügyi ellátás kőbányán és a rákos mentén

1983. július 9. - az integrált egészségügyi ellátás helyzetét tekintette át együttes ülésén a x. és a xvii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

a bajcsy-zsilinszky kórház-rendelőintézetben - amelynek működése kiterjed kőbányára és a rákos mentére - a tapasztalatok szerint nem okozott különösebb zökkenőket az áttérés az ötnapos munkahétre. zavartalan a sürgős esetek ellátása is, a kórházban azonban a hét közben kiadandó szabadnapok hátráltatják a folyamatos munkát. a

gazdálkodás nehézségei ellenére az utóbbi három évben gyarapodott az intézet: harmincágyas szemészeti osztályt, központosított sterilizálót alakítottak ki; felújították a gizella utókezelő-osztályt, s bővítették a központi laboratóriumot. korszerűsítették a xvii. kerületi szakrendelőt, s tataroztak több körzeti rendelőt. modern gépeket és műszereket szereztek be, köztük szivdiagnosztikai célokat szolgáló ultrahangos vizsgálóberendezést.

a kórház zsufoltsága 1981-től - amikor a xviii. kerület ellátását a jahn ferenc kórház vette át - jelentősen csökkent. ma a korábbinál lényegesen több időt fordíthatnak a fekvőbetegek ápolására, egyes osztályok - így az urológia, a fül-orr-gégészet - a jelenleginél nagyobb körzetet is el tudnának látni. nehézségeket okoz azonban, hogy egyre kevesebb ápolónő vállal három műszakot - így sok szakképzetlen dolgozót és nyugdíjast kénytelenek foglalkoztatni -, s még súlyosabb gond a műtősök állandó hiánya. a krónikus betegek ellátását javítandó 20 ágygal bővítik a paula utókezelő-osztályt.

a munkaidő jobb kihasználása érdekében a kétműszakos szakrendelők reggel 7-től fogadják a betegeket, ám a rossz irányítás és munkaszervezés miatt egyes rendeléseken - például a xvii. kerületi sebészeten - nagy a zsufoltság, hosszú a várakozási idő. az ellátást javítandó az új zalka máté téri rendelő várja a kőbányai reumatikus betegeket; a fogtechnikai laboratóriumban pedig - a gyorsabb munka érdekében - a korábbinál több szakembert foglalkoztatnak. /mti/

na/mi/ag/gw hgy

00.12 090783 2066

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

új szaktanfolyamok a kereskedelmi kamarában

1983. július 9. - a magyar kereskedelmi kamarában két új időszakos tanfolyamot indítanak, amelyeken a szakembereket az egységes termékkód-rendszerrel, illetve a szellemi termékek védelmével, a találmányi, szabadalmaztatási, ujitási szabályokkal és jogszabályokkal ismertetik meg. x x x a kamara évről-évre rendszeresen szervez tanfolyamokat és időszaki előadássorozatokat vállalati és szövetkezeti szakemberek továbbképzésére. évente több mint ezren vesznek részt az előadásokon; felfrissítik külkereskedelmi, marketing- és protokoll-ismereteiket, és megtanulják a legújabb intézkedéseket, jogszabályokat s azok

alkalmazását, a legtöbben továbbra is a külkereskedelmi tanfolyamra jelentkezők, ahol speciális témakörökkel - devizatechnikai ismeretekkel, külkereskedelmi propagandával, fuvarozással, szállítmányozással, a külgazdasági kapcsolatok tervezésével és fejlesztésével - foglalkoznak a csoportok. a külkereskedelmi szakemberek továbbképzését nemcsak budapesten, hanem szeptembertől már pécsen is megszervezi a kamara. rendszeresen indítanak marketing, reklámfilm és protokoll továbbképző tanfolyamokat is.

az elmúlt években a kamara bővítette a továbbképzés témakörét. a külkereskedelmi és propagandaismeretek mellett előadásorozatokat szerveztek többek között vámügyi kérdésekről, a változó gazdálkodási, gazdaságirányítási feltételek között folytatandó vállalati gazdálkodásról. az idén két új időszakos tanfolyamot szerveznek. a szellemi termékek eredményesebb hasznosításáról indítanak előadásorozatot, amelyen a kutató-fejlesztő szervezetek munkatársait tájékoztatják a szellemi munka helyzetéről, problémáiról, távlatairól s a munkájukkal összefüggő jogszabályokról. a másik új tanfolyam azért vált időszzerűvé, mert 1983-ban megkezdődött az egységes termékazonosítási rendszer bevezetése, s a kamara ezt segítve előadásorozat keretében ismerteti a nyilvántartás rendszerét. arra törekednek, hogy a gazdálkodó egységek műszaki és szervezési szakemberei időben megismerkedjenek az egységes termék kódokkal, gyorsabb és zökkenőmentesebb legyen később az átállítás; végső soron javuljon a készletgazdálkodás hatékonysága. /mti/
pf/mi/jf/gw hgy

00.13 090783 2217

sb0007 4 150 mtib1007

egyszerűsítik a használt akkumulátorok begyűjtését

1983. július 9. - rövidesen az egész országban megszervezik a kimerült gépjármű-akkumulátorok begyűjtését. a közelmúltban aláírt megállapodás szerint a méh nyersanyaghasznosító tröszt új, zárt begyűjtési rendszer kialakításához 30 millió forint támogatásban részesül a központi környezetvédelmi alapról.

a motorizáció gyors fejlődésével ugrásszerűen megnőtt a gépjárművek, és ebből adódóan a használt akkumulátorok száma. az évi 20-25 ezer tonnányi selejt-akku sorsa több szempontból sem lényegtelen: jelentős ólomtartalmuk miatt alkalmasak lehetnek tökéletes nyersanyagimport kiváltására; meggondolt, szabályozott kezelésük pedig fontos környezetvédelmi feladat. eddig a kimerült

akkumulátorokat sokan az utak mentén, a szabadban hagyták. az utóbbi időben ugyan a méh már foglalkozott felvásárlásukkal, ám a selejtes készüléket általában csak savtalanul vették át, ami sok helyen a környezet meggondolatlan savszennyezéséhez vezetett. problémát okozott az is, hogy a méh-től csak megbontott, szétbontott készüléket fogadtak el, a munkák elvégzésére csak kisszámú kézielő állt rendelkezésre.

az új begyűjtési rendszert a tervek szerint általánossá teszik: a budapesten már alkalmazott gyakorlatot - a selejtes akkumulátor bármelyik áfor-kutnál érintetlenül, azaz savval együtt leadható - széles körben elterjesztik. az új rendszer feltételezi az átvevőtelepek fogadóképességének fejlesztését, a szállítási kapacitás bővítését és néhány további alap-beruházást, ezek finanszírozására összesen 70 millió forintot fordítanak. hosszú távon a rendszert úgy akarják kialakítani, hogy a begyűjtési költségek megtérüljenek. /mti/
fgy/mi/jf/gw hgy

00.14 090783 1711

--

sb0008 4 150 mtib1008

szüretelik a málnát a borsönyben

1983. július 9. - szüretelők százai dolgoznak ezekben a napokban a borsönybeli málnaültetvényeken, alig van olyan család a vidéken, amelyiknek egy vagy több tagja ne a gyümölcsöt szedné. az idén rekordtermés ígérkezik a bernecebaráti borsöny termelőszövetkezet ötvenhárom hektáros - teljes egészében részes művelésű - málnásában. a szakemberek az idén harminc vagonnyi termést terveztek, a fő virágzási időszakban azonban olyan kedvező volt az időjárás, hogy ezt a mennyiséget jelentősen túlteljesítik. már eddig harminc vagonnyinál is többet leszüreteltek, folyamatosan szállítják a termést a feldolgozóüzemekbe, a ráckevei hűtőházba, a budapesti és a dunakeszi konzervgyárba, a szobi gyümölcsfeldolgozó közös vállalatához és a nógrád megyei zöldséghez. a mezőgazdászok szerint még öt-nyolc vagon málna leszüretelése van hátra, a munkát az elképzelések szerint a jövő hét végén befejezik.

nagy termésre számítanak a börzsöny vidékén fekete- és pirosribiszkéből is; e gyümölcsök szüretének csúc szezonja még ezután következik, az elkövetkező hetekben előreláthatólag több mint hét vagon feketeribiszkét és harmincnégy vagon pirosribiszkét szednek le. a munkát jelentősen segíti, hogy a ribiszkét kombájnnal takarítják be. /mti/

vir/fe/az/gw hgy

00.14 090783 1304

..-

sb0009 4 180 mtib1009

helyreállították a zsolnay-kutat

1983. július 9. - helyreállították a pécsi zsolnay-kutat, amelyet a múlt év őszén egy virtuskodó diák súlyosan megrongált. a széchenyi téren álló műemkek - a város legszebb diszkutja - most ismét régi szépségében gyönyörködteti a járókelőket, és kínálja hűsítő vizét a szomjazóknak. a vízköpő állatfejekkel díszített kut 1907-ben készült a zsolnay porcelángyárban, és sértetlenül vészelte át az elmúlt háromnegyed századot. amikor kilenc hónappal ezelőtt megsérült, az üzem dolgozói azonnal gondjaikba vették, természetesen tartván, hogy a mai zsolnay gyár szakembereinek és szakmunkásainak kell újraalkotniuk az összetört kutelemeket.

fürtös györgy tervező iparművész elmondta: könnyebb lett volna egy teljesen új kutat csinálni, mint a sérült részeket reprodukálni, nem maradt fenn ugyanis semmiféle dokumentáció, rajz vagy leírás, az épen maradt darabokról kellett tehát megmintázni a kagyló alakú pirogránit kutyáit, az eozin-mázás ökörfejet, a csucsot és az azt tartó oszlopokat. mivel égetés közben zsugorodik a massa, sok számításra és kísérletre volt szükség, amíg eltalálták a megfelelő méretet.

a vízköpő állatfejet - amely a nagyszentmiklósi kincslelet egyik ivóedényének díszítő motívuma - török jános szobrászművész alkotta újra. halmos lászlóné vegyész mérnök hónapokon át számtalan keveréket próbált ki, mire sikerült az eredetivel megegyező árnyalatú eozin mázat csinálni az ökörfej számára és szürkésfehér márványos rajzolatú bevonatot készíteni a kut teste számára. a zsolnay gyár dolgozóinak bravuros munkája eredményeként visszakapta régi szépségét a patinás diszkut. /mti/

igó/bné/az/gw hgy

00.15 090783 1678

..-

sb0010 4 160 mtib1010

megkezdődött a huszonhatodik ásatási idény gorsiumban

1983. július 9. - a keleti városkapu környékének, valamint a településről keleti és nyugati irányban kivezető főutak újabb szakaszának a feltárásával folytatódik a tác határában húzódó antik romváros, gorsium feltárása. a székesfehérvári istván király múzeum régészei - fitz jeno irányításával - az idén már a huszonhatodik ásatási idényt kezdték meg. 1958 óta többszáz ezer leletet, pompás palotákat, fürdőket, templomokat hoztak a felszínre. az idén a városkapu környékének és az utak újabb szakaszának felkutatásán túl a települést körülvevő fal délnyugati saroktornyának a kibontása ad munkát a feltáráson dolgozóknak; hozzálátnak a korai katonai tábor védőárkának kibontásához is. a régészeti munkálatokkal párhuzamosan folytatódik a már korábban feltárt leletek restaurálása, az országos műemléki felügyelőség szakemberei az idén végeznek a iv. századi palota maradványainak megóvásával, az ólomból készült római kori vízvezeték fölé pedig védőépületet emelnek.

gorsiumot - a sárvíz átkelőhelyénél, nyolc ut kereszteződésében létrehozott antik települést - a hódító római katonák alapították, feltehetően 46-49-ben. a városka fejlődésének a markomann háborúk vetettek véget, tűz martalékká váltak pompás szentélyei, palotái. a második században újjáépült, s virágzásának a szarmata roxolánok gyújtogatása vetett véget.

fejlődésének harmadik szakasza diocletianus császár nevéhez fűződik, a város herculia néven született újjá. a feltételezések szerint 370-ig virágzó település volt, s még a tizedik században is voltak lakói. feltárása évtizedre munkát ad még a régészeknek. /mti/

dáv/az/gw hgy

00.15 090783 1685

..-

sb0011 4 150 mtib1011

függöny, terítő a gardéniából exportra

1983. július 9. - a győri gardénia csipkefüggönygyár felküzdötte magát a sikeresen exportáló vállalatok sorába. a néhány évvel ezelőtt még kizárólag a hazai ellátásban érdekelt vállalat megváltoztatta termékstruktúráját, és megkezdte a külföldön is értékesíthető függönyök gyártását. előállításukhoz korszerű gyártóberendezéseket, s olyan elektronikus mintázó gépet szereztek be, amely a tervezők mintáit „lefordítja”, a gyártógépek nyelvére. kizárólag francia exportra fejlesztették ki például az ugynevezett panel-függönyt, az ott divatos hosszú, keskeny ablakokra való diszítót. a nálunk szokatlan méretű, 220-szor 65 centiméteresre vágott, egy mintaelemmel diszített ablakra való az ottani szokások szerint mindkét oldalán és az alján bordűrözik, felső szegélyét pedig lyukasztják, hogy könnyen fel lehessen tenni a vitrázsrudra. a svéd, az egyesült államok-beli, továbbá a kanadai és a norvég piacon a szintetikus függönyökhöz megjelenésben jól illő csipkehatású ágylakókkal és asztalterítővel vetették meg a lábukat. ezek a termékek a legkorszerűbb kikészítési eljárással készülnek: a kelmét különleges vegyi fürdőbe mártják, s így a víztaszító szintetikus szálak nedvszívóvá alakítják. ennek nyomán az ágylakó, és asztalterítők könnyebben tisztán tarthatók. új kiszolgáló berendezések üzembehelyezésének eredményeként a szép kivitelű termék izléses csomagolásban jut el a vásárlóhoz. /mti/

mzs/az/gw hgy

00.16 090783 1469

--

sb0012 4 180 mtib1012 /közönségszolgálat/

újfajta ibusz-utak: jelentkezés helyben

1983. július 9. - újdonsággal bővítik szolgáltatásainak körét az ibusz utazási iroda: e hét végétől módot nyújt utasainak, hogy egyes belföldi utakra indulás előtt a helyszínen jelentkezzenek.

július 10-én, vasárnap a szent istván téren három rövid turára is várnak érdeklődőket.

reggel 7 óráig lehet jelentkezni a palócföldi utra, amelyen a résztvevők megismerkedhetnek a palócföld népi kultúrájával, történelmi nevezetességeivel. az ut jelentősebb állomásai: aszód, buják, hollókő és szécsény.

emellett utazást szerveznek fadd-domboriba, a találkozó reggel 8 órakor lesz. az ibusz városnézéssel egybekötött turáról, fürdőzésről gondoskodik. ugyancsak reggel 8 órakor indul útjára a tata felé tartó autóbusz. utasai felkeresik egyebek között az agostyáni arborétumot is. /mti/

jk/ár/gw hgy

00.17 090783 0866

--

sb0013 4 170 mtib1013

baranyai borjutrió

1983. július 9. - immár a harmadik borjutrió látott napvilágot alig egy év leforgása alatt a baranyai falvakban. előbb a pécsi állami gazdaság, majd a vémei lenin tsz, most pedig a nagyárpádon élő hál jános tenyésztő tehene mellett hármaskreket. átlagosan huszonöt kilóval születtek a kis állatok, ami hármaskreknél kedvező testsúlynak számít, s többségben voltak a továbbtenyésztésre alkalmas üszörborjak. az ikerelés ilyen gyakorisága a céltudatos, magas színvonalú tenyésztői munkát jelzi. /mti/

igó/bné/az/gw hgy

00.17 090783 0553

--

sb0014 4 150 mtib1014

bővül a diétás választék a kereskedelemben és a vendéglátásban
/1.rész/

1983. július 9.- hazánkban mintegy háromszázezer cukorbeteg tartanak nyilván, ám az egészségügyi statisztikák szerint ennél jóval többen, 2,5-3 millióan - a lakosságnak majdnem egyharmada - szorul energia-, szénhidrát-, illetve zsírszegény diétára. a témában érdekelt öt minisztérium, továbbá az országos anyag- és árhivatal három évvel ezelőtt közösen készítette el a diétás - ezen belül a diabetikus áruellátás javítására a tárcaközi intézkedési tervet. ennek eredményeként az elmúlt időszakban sorra jelentek meg az üzletekben például az új termékek; a glutenmentes diétába illeszthető kukoricaliszt- és dara, a rizs-, a szója-, a sárgaborsó- és a zöldborsóliszt, továbbá a rostban gazdag diétában alkalmazható buzakorpa. kaphatók már a deit üdítőitalok, a fluktuozos édesítésű töltött ostyák. az év elejétől forgalomban vannak már a budapesti konzervgyár nátriumszegény, illetve cukorbeteg diétában felhasználható egyadagos ételkonzervjei, a dombóvári áfész glutenmentes lisztes áruai, valamint a kecskeméti sütőipari vállalat ugyancsak glutenmentes kukoricatallérja.

tavaly még hiánycikknek számított a diabetikus cukorka, az idén már két termelő is gyártja; a nagyhalászi petőfi tsz, valamint a kelet-pesti vendéglátó vállalat, a cukorkák folyamatosan kaphatók a nagyobb élelmiszerüzletekben. ugyancsak forgalomban van már a dunakeszi konzervgyár négyfajta diabetikus gyümölcsdzsem-je amelyet a gyár - a kereskedelem javaslatára - a legcélszerűbb adagokban, 30 grammos műanyag csomagolásban szállít az üzletekbe. a szerencsi édesipari vállalat diógyőri gyárának diabetikus csokoládéja minőségben és csomagolásban egyaránt versenyképes a külföldi termékekkel. mivel ezt az édességet az év első felében nem mindenütt lehetett kapni, a belkereskedelmi minisztérium felhívta a tanácsok kereskedelmi osztályainak, és a vállalatoknak a figyelmét: vizsgálják felül készleteiket, hogy az ellátást a diabetikus csokoládéból folyamatosan biztosítani tudják.

még ebben az évben gyarapodik az üzletek diétás áruválasztéka. a békés megyei üdítőipari vállalat például az arola diabetikus üdítőital választékát bővíti zöldalmával és meggyel, rövidesen az ország minden részébe eljut a cukorbetegnek ajánlott palackozott balfi ásványvíz is, alma, orange és citrom izesítéssel.

/folyt.köv./ mg/gg/s -

08.22 090783 2396

Zu

--

sb0015 4 150 mtib1015

bővül a választék.../2.rész/

a növényolajipar csökkentett energiatartalmu és nagy esszenciális zsírsavtartalmu margarin gyártását tervezi. e termék az energiaszegény, a cukorbeteg és a zsírszegény diétába illeszthető. a tejipari termékek közül a különleges diétára szorulóknak igényeinek kielégítését teszi lehetővé a csökkentett laktóz-tartalmu tejpor és joghurt, valamint a savófehérje koncentrátumok, amelyeknek gyártását ugyancsak rövidesen megkezdik. az egyik vegyipari szövetkezet folyékony mesterséges édesítőszer gyártását tervezi, ez helyettesítheti majd a hasonló rendeltetésű importterméket.

a vendéglátó vállalatok is készítenek diétás élelmiszereket. a pest-budai vendéglátó vállalat egész sorozatnyi gastrofol diétás készletet dolgozott ki, ebből hatfelét már gyártanak, s rövidesen újabb hárommal bővül a választék.

egyre több étterem, vendéglő étlapján szerepelnek diabetikus készítmények. három évvel ezelőtt egyedül a budapesti lidó étteremben, ma már a fővárosban öt, vidéken 32 vendéglátó helyen szolgálnak fel diétás, illetve kimélő ételeket. a vendéglátásban diétásnővérek segítik a diétás ételválaszték kialakítását, ősztől megkezdik a szakácsok képzését is.

folyamatosan bővül a diétázókat kiszolgáló vendéglátóhelyek száma. a fővárosban és vidéken még az idén 10-12 újabb étteremben vezetik be ezt a szolgáltatást amit s néhány éven belül minden megyeszékhelyen megszerveznek. /mti/

mg/gg/s jf hgy

08.30 090783 1461

Zu

--

bel

- 14 -

1983.07.09.

sb0016 4 150 mtib1016

uj komphajó tápén

1983. július 9. - új modern, önjáró komphajót állítottak munkába a tiszán tápénál. a negyventonmás vizijárművet két 150 lóerős rába-man dizelmotor hajtja. a régi kompokkal nem győznék már a nagy gépjármű- és személyforgalom lebonyolítását, a környékbeli gazdaságok, valamint az algyői olajbányászok súlyos közlekedési eszközeinek, berendezéseinek szállítását. az új komphajó napkelte napnyugtáig közlekedik. /mti/

dob/f/s az hgy

08.37 090783 0468

--

sb0017 4 160 mtib1017

művésztelep belsőbárádon

1983. július 9. - művésztelep nyílt a fejér megyei belsőbárádon, a kis település hajdani iskolájában. a hazai fésűsfonó és szövőgyár művelődési házának gaál Imre rajzköre vette birtokába az épületet. megállapodtak a régi iskolát raktár céljára bérlő székesfehérvári István király múzeummal, s vállalták, hogy a termék használatáért cserébe gondoskodnak a rendszeres karbantartásról, az öreg intézmény állagának megóvásáról. az egyezség mindkét fél részére előnyös: a rajzkör tagjai zavartalan körülmények között alkothatnak, a múzeum pedig mentesült a karbantartási kötelezettség alól.

az öntevékeny, ifjú képzőművészek néhány nap alatt rendbehozták, berendezték az épületet, s falai között megnyitották az első képzőművészeti táborukat. ötvennél több fiatal dolgozik itt júliusban s augusztusban; tervezik, hogy télen a hétvégeken is nyitva lesz az alkotóház. /mti/

dáv/s az hgy

08.43 090783 0931

32

--

bel

- 15 -

1983.07.09.

sb0018 4 150 mtib1018

napboyler a tócskerti magasházakon

1983. július 9. - a debreceni hőszolgáltató vállalat szakembereinek közreműködésével szerelik a magasházak tetejére a napkollektorokat a város legújabb lakónegyedében, a tócskerti. a program szerint debrecen másfélezer lakás, illetve iroda, néhány iskola, óvoda és bölcsőde melegvíz-ellátásába segítenek majd be a napboylerok. a tervek szerint a jövő esztendőben már áprilistól októberig üzemelnek, a 12-15 fokos vizet melegítik fel 40-45 fokra, természetesen a hagyományos hőközpont nyáron is készenlétben áll, hogy a hűvösebb, felhősebb napokon melegvizet szolgáltatson. a rendszer automatikusan működik majd, általa számottevő mennyiségű olajat, illetve földgázt lehet megtakarítani. /mti/

szü/éva/s az hgy

08.52 090783 0767

--

sb0019 4 150 mtib1019

köztéri órák miskolcon

1983. július 9. - miskolcon eddig egyetlen utcai óra tájékoztatta - az ady-hidnál - a pontos időről a megyeszékhely lakosságát. az óra elromlott, további karbantartását, üzemeltetését a posta nem vállalta. a miskolci városi tanács városgondnoksága ezért úgy határozott, hogy az év végéig tíz darab köztéri órát helyez el. a héten hármat már fel is szereltek miskolcon. az órák a legforgalmasabb helyekre kerültek: az avasi lakótelepre, az ady-hidhoz és a diósgyőri városrészbe. az újabbakat a buza téri piacra, a tanácsház térre, a belvárosi lakótelepre és a széchenyi utcára helyezik el. /mti/

tre/szn/s az hgy

08.58 090783 0653

32

--

bel

- 16 -

1983.07.09.

sb0020 4 150 mtib1020

bortárolók akácból

1983. július 9. - folytatódik a nem is olyan régen még lenézett akácfa karrierje: a karancsujtói agrofa faipari üzemében megkezdtek az előkészületeket tíz egyenként kétezeröttszáz köbméter ürtartalmu bortároló előállításához a kiskunhalasi állami gazdaság számára.

akácból készített különböző űrméretű sav- és lugálló tározókkal az idei budapesti nemzetközi vásáron mutatkozott be az agrofa, s ezekre akkor a borgezdaságok szakemberei is felfigyeltek. a faipari kutató intézettől szakvéleményt és javaslatokat kértek a különleges ragasztással készült tárolók olyan szigetelésére és belső burkolására, amely alkalmassá teszi őket a bor tárolására, minden tekintetben megfelel az élelmiszereipari szabványnak. a szakvélemény és a javaslatok alapján kezdték meg az akác bortárolók készítését. /mti/

csiz/mfné/s az hgy

09.11 090783 0858

--

sb0021 4 130 mtib1021

elhunyt manner istván

1983. július 9. - manner istván a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1930-tól volt a párt tagja, 80 éves korában elhunyt. temetése július 12-én, kedden délután fél öt órakor lesz a győrszemere-hegyi temetőben.

az mszrp győr városi bizottsága

/mti/

s bam

09.55 090783 0350

Bu

--

bel

- 17 -

1983.07.09.

sb0022 4 160 mtib1022

bogyiszlói táncosok az nszk-ban

1983. július 9. - nemzetközi folklórfesztiválra az nszk-ba utazott szombaton a bogyiszlói néptáncegyüttes. a tolna megyei duna-menti falu hagyományörző együttesében fiatalok és idősebbek közösen műsorban táncolnak, a szokásokhoz hiven, ahogyan például a lakodalmakban. a bogyiszlói néptáncosok között sok a házaspár. az együttes nagy sikert aratott idén a budapesti tavaszi fesztiválon is. /mti/

gem/s bam

10.17 090783 0455

--

sb0023 4 160 mtib1023 /felhasználható 17 órától!/
nemzetközi uttörőtábor fonyódligeten

1983. július 9. - szombaton nemzetközi uttörőtábor kezdődött a balaton déli partjának legnagyobb uttörőtáborában, fonyódligeten. négyszáz pionir érkezett somogy megye bulgáriai, lengyelországi, szovjetunióbeli testvérmegyéiből, ezen kívül csehszlovákiából, jugoszláviából, ndk-ból, és az idén először finnországból. a baráti országok uttörői tíz napot töltenek együtt magyar pajtásaikkal, s vesznek részt a különböző kulturális és sportvetélkedőkön, rendezvényeken. kirándulás is szerepel a programban: ellátogatnak kaposvárra, a zánkai uttörőtáborba és budapestre is. /mti/

káp/hné/s bam

10.28 090783 0644

Bu

--

bel

- 18 -

1983.07.09.

sb0024 4 160 mtib1024

az nszk-ba utazott a kaposvári fonómunkás kisszínpad

1983. július 9. - az nszk-beli karlsruhéba utazott szombaton vendégszereplésre a kaposvári fonómunkás kisszínpad husztagu együttese. a kaposváriak műsorukban slawomir mrozek a nyílt tengeren című groteszk játékát, a jugoszláviai major nándor a hőember című darabját és hajnóczy péter dinamik című művét mutatják be a karlsruhei ifjusági és szabadidő központ közönségének. szakmai közönség előtt petőfi-műsorral is fellépnek. /mti/

káp/hné/s bam

10.32 090783 0516

-.-

sb0025 4 180 mtib1025

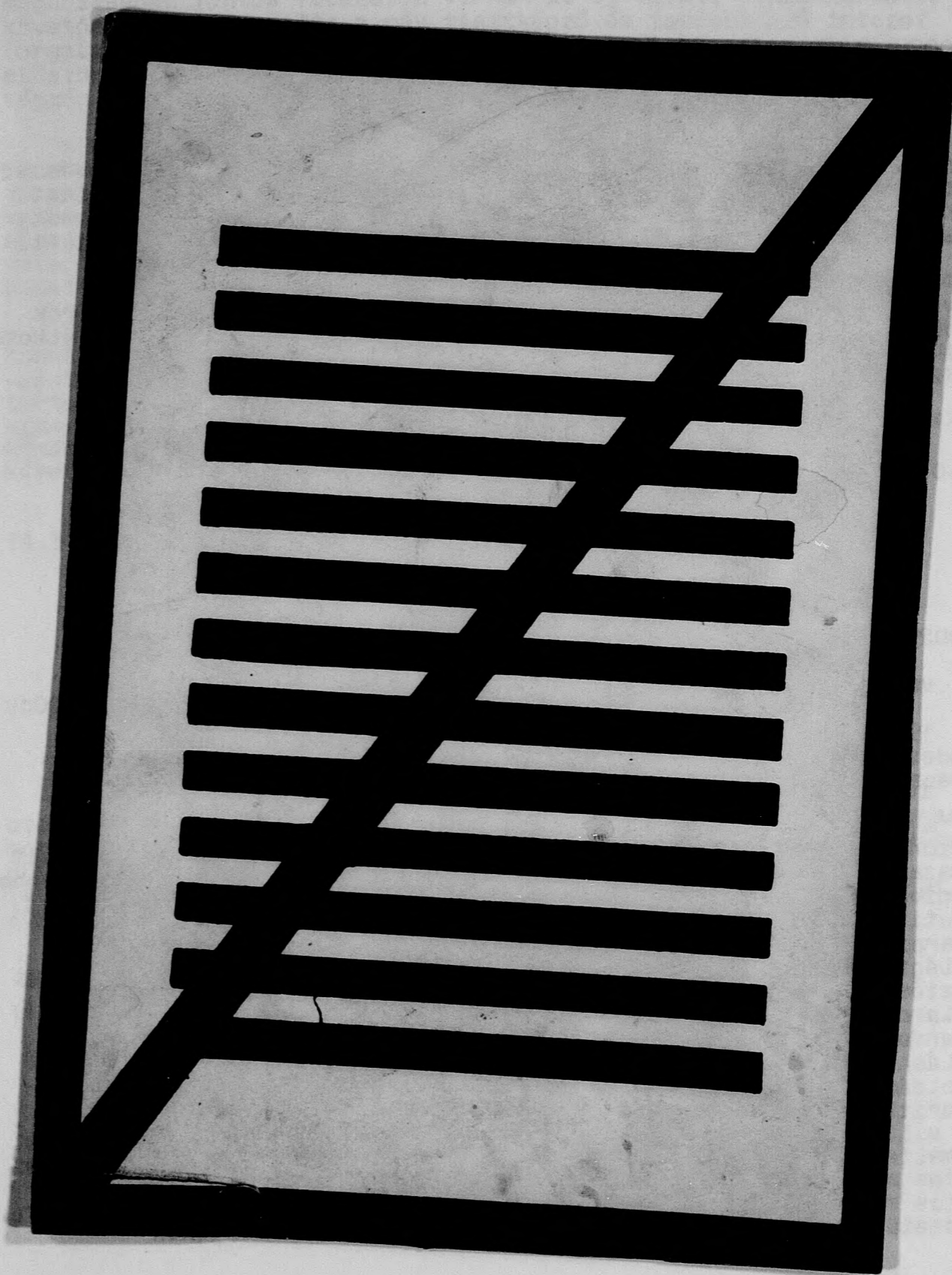
mohácsra pöfögött a gőzös

1983. július 9. - mohácsra pöfögött szombaton reggel a pécsi nosztalgiaszerelvényt vontató régi gőzmozdony. nyolc kocsija tele volt. az utasok az egész napot a duna-parti városban töltötték, majd este ugyanazzal a vonattal tértek vissza a mecsekaljai városba. egy héttel előbb - kísérletképpen - harkányba indítottak gőzös vontatta szerelvényt a pécsi vasutasok, s akkora sikere volt a nosztalgiaötletnek, hogy meg kellett ismételni.

a pécsi főpályaudvaron kikötött hőlégballon fogadta a régi idők vonatának utasait. a magyar honvédelmi szövetség helyi repülő klubja ilyen látványos módon köszöntötte a kirándulókat. a máv kedvezményes áru menetjeggyel szállította az utasokat baranya megye legrégebbi - 126 esztendő - vasutvonalán. a szerelvényen a pécsi nemzeti színház művészei szórakoztatták műsorukkal a közönséget.

mohácson változatos programban volt részük a vonatos turistáknak. komppal átkeltek a dunán - ugyancsak kedvezményesen - a várossal szemközt szigetre. az „ezüstpartnak”, nevezett fővenystrandon napoztak, fürdöztek, sportoltak. akinek kedve volt hozzá benevezhetett a horgászversenybe és a főzőversenybe, akik pedig kényelmesen akartak étkezni, kedvezményesen ehettek-ihattak a halászatí szövetkezet csárdájában. az érdeklődők megismerkedhettek a nagy történelmi multu, több nemzetiségű város nevezetességeivel.

Bu

sb0028 4 160 mtib1029 /felhasználható 17 órától!/
 amatőr képzőművészek táborozása tokajban

1983. július 9. - befejeződött tokajban a szakkörvezetők harmincadik alkalommal rendezett táborozása. az öntevékeny művészeti csoportokat vezető képző- és iparművészek alkotásaiból kiállítást rendeztek a művelődési házban. fafaragók, szobrászok, kerámikusok, grafikusok és festők mutatták be művésztelepen készített műveiket.

szombaton megérkezettek a következő tábor résztvevői. a művelődési házakban, üzemekben és intézményeknél működő szakkörök nyolcvan öntevékeny képzőművésze husz napot tölt tokajban. az alkotó munka mellett művészettörténeti előadásokat hallgatnak és képzőművészeti témájú filmeket tekintenek meg. /mti/

kör/szn/s bam

11.07 090783 0706

--

sb0029 4 150 mtib1030

vasuti tisztavatás - vasutasnap ünnepségek /1.rész/

1983. július 9. - szombaton a keleti-pályaudvar csarnokában rendezték meg a vasutasnap hagyományos eseményét, a tisztavató ünnepséget.

a tisztjelölteket szücs zoltán, a MÁV vezérigazgatója köszöntötte, s avatta fel. ünnepi beszédében számba vette az elmúlt időszak eredményeit, gondjait, s felhívta a figyelmet a legfontosabb tennivalókra. mint mondotta, a népgazdaságban mindenütt, s így a vasuti közlekedésben is megnövekedtek a követelmények, ezért a fuvaroztatók és az utazók igényeinek mind magasabb színvonalu kielégítésére kell törekedni. ezt a célt szolgálják az adott anyagi lehetőségekhez mért további fejlesztések: a vasutvonalak villamosítása, a pályák korszerűsítése, az újabb biztonsági berendezések üzembehelyezése, a vontató és vontatott járműpark pótlása, bővítése. a fejlesztéseknél törekedni kell az olyan megoldásokra, ahol a korszerű technikai eszközök emberi munkát takaríthatnak meg. a vezérigazgató rámutatott, hogy a MÁV mintegy 150 milliárd forint értékű gépeinek, eszközeinek hatékony üzemeltetése, ésszerű, gazdaságos felhasználása érdekében kiemelten fontos a vezetési színvonal emelése, a vasutasok fegyelmezett, pontos munkája, szolgálatkész és udvarias magatartása. szücs zoltán végezetül elmondotta, hogy a vasutas szakma tisztességének

Ju

megőrzésében fontos feladatok várnak az új vasuti szakemberekre. ezt követően tisztá avatta a MÁV tisztképző és továbbképző intézet forgalmi és kereskedelmi tagozatának 164 hallgatója, s ezidén először a BKV elővárosi vasuti forgalmi és kereskedelmi tagozat 19 végzős ifjú szakemberét.

a MÁV szombathelyi igazgatóságának vasutasnap ünnepségét a szombathelyi savaria filmszínházban tartották. az igazgatóság tizenegy és félezer dolgozójának képviselőit molnár istván, az MSZMP Vas Megyei Bizottságának titkára köszöntötte, majd az elmúlt esztendőben legjobb munkát végzetek kitüntetését, miniszteri és vezérigazgatói dicséretet, jutalmat vehettek át. az ünnepségen a haladás művelődési ház férőháza és a melódia együttes adott műsort.

a MÁV szegedi igazgatóságának mintegy 13.000 dolgozója szombaton munkával, a szolgálaton kívüliek vidám szórakozással ünnepelték a vasutasnapot. a központi ünnepséget a szegedi vasutas sporttelepen tartották meg, a munkában élenjárók kitüntetésben, soronkívüli kinevezésben részesültek, s 6 millió forint jutalmat osztottak ki közöttük. az ünnepséget egésznapos sport- és kulturális program követte.

/folyt.köv./ s -
 11.34 090783 2511

--

sb0030 4 150 mtib1031

vasuti tisztavatás - vasutasnap ünnepségek /2.rész/

az előző évek hagyományainak megfelelően a MÁV ferencvárosi csomópontja is megrendezte a vasutasnapot. az egész napos program során a vasutas művelődési központ és sportkör területén tartalmas műsorral szórakoztatták a résztvevőket, s az érdeklődők felkereshették a színes népi kirakodóvásárt, valamint rózsahegy györgy festőművész kiállítását. /mti/

mg-kre-dob/mi/s bam

11.39 090783 0443

Ju

--

sb0031 1 180 mtib1032

tűz a pamutnyomóipari vállalat soproni gyárában

1983. július 9. - tűz keletkezett szombaton a pamutnyomóipari vállalat soproni gyárában. a munkások egy csoportja karbantartást végzett a klimateremben. a hegesztés közben kipattanó szikra gyúlékony anyagokat lobbantott lángra. a nagy erővel kivonuló soproni tűzoltók a tüzet rövid idő alatt megfékeztek, ám így is értékes berendezések, felszerelések égtek el, a gyors beavatkozással azonban sok milliós értéket mentettek meg. a tűz okát, keletkezésének körülményeit, a kár értékét tovább vizsgálják. /mti/

cser/s bam

12.06 090783 0585

--

sb0032 4 180 mtib1033

időjárásjelentés /1.rész/

1983. július 9. -

a meteorológiai intézet jelenti szombaton, 12 órakor:

marad a meleg

európa nagy része fölött továbbra sincs számottevő légmozgás. általában meleg, néhol fülledt az idő. csupán szórványosan alakulnak ki helyi záporok, zivatarok. szárazföldünk keleti yidékein ugyanakkor már napok óta egy nagy kiterjedésű alacsony nyomású légköri képződmény, azaz ciklon okoz változékonyabb, kissé hűvös időt.

hazánkban pénteken változóan felhős idő volt, 4, 13 órán át sütött a nap. a dunántulon és a duna-tisza közén szórványosan zivatarok alakultak ki. a lehült csapadék mennyisége általában 5 mm alatt maradt, de zalaegerszegről 11, székesfehérvárról 24 mm-t jelentettek. ez utóbbi helyen jégeső esett. a hőmérséklet csúcstértéke 26 és 33 fok között alakult. szombat hajnalra 11 és 21 fok közé hült le a levegő. délelőtt országszerte napos idő volt. tizenegy órakor 25, 27 fokot mutattak a hőmérők.

Jus

a balaton vize szombaton 11 órakor siófoknál 24 fokos volt.

budapest belterületén pénteken a hőmérséklet napi középértéke 26,6 fok volt, 4,7 fokkal magasabb, mint a sokéves átlag.

ma 12 órakor a fővárosban a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1014 mb, alig változik.

várható időjárás az ország területére vasárnap estig:

derült, száraz idő. napközben időnként megélénkülő északi, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15, 20 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 30 fok körül lesz.

várható időjárás budapesten vasárnap reggelig:

derült, száraz idő, időnként élénk észak-^{keleti} szél. a hőmérséklet este 21 órakor 25, vasárnap hajnalban 19 fok körül várható./folyt.köv./ s -
12.19 090783 1953

--

sb0033 4 180 mtib1034

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás a balatonnál ma estig:

derült, száraz idő. néha élénk észak-^{keleti} szél. a hőmérséklet csúcstértéke 30, a késő esti hőmérséklet 25 fok körül várható. késő délutánra a tó vize 26 fokig melegszik fel. /mti/

Jus

a duna vizállása budapestnél 295 cm, hőmérséklete 20,6 fok.

/mti/

s bam

12.22 090783 0481

--

sb0034 1 180 mtib1035 /közönségszolgálat/

Lottónyeremények

1983. július 9. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a 27. játékhetén

5 találatot egy fogadó ért el,
nyereménye 1,740.581 forint.

4 találatos szelvénye 19 fogadónak
volt, nyereménye egyenként 366.438 forint.

3 találatos 3.369 fogadónak volt,
nyereményük egyenként 1.292 forint.

a 2 találatos szelvények száma
144.618 darab, ezekre egyenként 30 forintot fizetnek.

a Lottónyeremények a nyereményilleték levonása után értendők.

/mti/

s bam

12.28 090783 0596

Su

--

sb0035 4 150 mtib1037

félidőben az aratás /1./

1983. július 9. - a kedvező időjárást jól kihasználták a mezőgazdasági nagyüzemek: szombaton estig a kalászos gabona termőterületének felét learatták. a nagy munkán hajnaltól egészen sötétedésig 13 500 kombájn dolgozik, a gabonaipar pedig mintegy 2000 átvevő vonalon - sok helyen éjszaka is - fogadja a földekről érkező szállítmányokat. a betakarítással a tavalyihoz képest előbbre tartanak, a korai érés nyomán 10-12 napos előnyben vannak a gazdaságok. a továbbiakban is tartani akarják ezt az ütemet, igyekeznek „kihozni”, a gabonát az eső elől, a csapadék ugyanis rontaná a terméseredményeket.

a szervezett, gondos és gyors aratásról az mti munkatársai készítettek körképet. csongrádból egyebek között azt jelentették, hogy a megyei gazdaságoknak több mint a fele végzett a nagy nyári munkával, a 100 ezer hektár őszi kalászos termésének csaknem 90 százalékát már a tárolóhelyekre vitték. az aratást már befejezett gazdaságok szomszédaiknak segítettek, de már csak a legkorszerűbb arató-cséplő gépekkel, a régi típusu kombájnok nagy része pihenőre tért. most a szalmalehuzás a legsürgetőbb feladat, ezt a csongrádi vörös csillag tsz-ben úgy gyorsították meg, hogy két, egymással párhuzamosan haladó traktor vonóhorgára vastag acélkötelet erősítettek, s mire a tábla végére érnek, szinte kazalba gyűjtik a szalmát. így fele idő alatt végeznek. az aszály miatt várható termés-csökkenést másodvetéssel kívánják ellensúlyozni, eddig már csaknem 5 ezer hektáron vetettek silókukoricát, napraforgót, kölest.

az ország legnagyobb vetőmagtermelő gazdaságában, a baranya megyei bolyi kombinátban a hét végén már az utolsó buzatáblákról takarították be a termést a kombájnok. ilyen korai aratásra nem volt még példa a nagyüzem történetében, alig két hét alatt fedél alá került a majdnem 4400 hektár buza teljes termése. kiváló minőségű vetőmag lesz belőle. az utóbbi öt esztendő legjobb hektoliter-súlyát mérték a kombinátban, egyes fajtáknál 84-86 kilogrammot is, ami párját ritkítja a magyar buzatermelés történetében. a kombinát vetőmag-feldolgozó üzeme most három műszakban termel. a következő napokban, hetekben 15 ezer tonna buza-vetőmagot fémzárolnak bolyban. a választék 7 fajta. felkészültek arra, hogy ha más vetőmag-termelő körzetekben gyengébb lesz a mag minősége, terven felül is fémzárolnak buzavetőmagot. /folyt. köv./

bam/jk

13.52 090783 2455

As

--

sb0036 4 150 mtib1038

félidőben az aratás /2./

a hajdusági földeken valóságos porfelhőbe burkolózva dolgozott szombaton is több mint 800 kombájn. a száraz május utáni esők fölverték a szürkés-szikes-fehér port a kalászkra, s most a gép érintésére a levegőbe emelkedik, s az aratókra száll vissza. hajdu-biharban a 98 ezer hektáron termelt őszi búzának már több mint a felét betakarították. naponta mintegy 3500 vagonnyit hordanak haza a mezőről. a berettyóújfalui dózsa, a földesi rákóczi, a püspökladányi zöld mező és a mikepércsi rákóczi tsz-ből kombájnokat küldtek segíteni szabolicsba, borsodba és szlovákiába.

a vége felé tartanak a buza betakarításában pest megye déli részein is, a csemői november 7. és a kocséri petőfi termelőszövetkezetben már be is fejezték. szombaton is járták a táblákat a börzsöny-vidék gazdaságainak gépei, a hegyvidék lejtőin, emelkedőin embert próbáló feladat a minél gazdaságosabb betakarítás. a megyében is közelednek a félidőhöz, a hét végéig a 75 ezer hektáron termelt gabona csaknem fele biztonságba kerül. a gazdaságok jól élnek a korai másodvetés lehetőségével, eddig mintegy 5 ezer hektáron került földbe a másodvetésű silókukorica magja.

somogyban szombat estig tíz gazdaság befejezte a buza betakarítását - ebben a megyében is 50 százaléknál tartanak -, s mivel a vıztartalom alacsony, a tartólóról egyenesen az állami raktárakba szállítják a termést. a megyei gabonaforgalmi és malomipari vállalat egyetlen napon több mint 13 ezer tonna étkezési és takarmánybuzát vett át a gazdaságoktól, így szombaton estig már több mint 110 ezer tonna új buza gyűlt össze.

a határszemplék szerint zalában most jó dolguk van a kombájvezetőknek, mert álló gabonában dolgozhatnak, s így a lehető legkisebb a szemvesztés. a vetésterület 40 százalékaról takarították be a hét végéig a kenyérgabonát, s száraz, jó hektoliter-súlyu buza került a tárolóhelyekre.

győr-sopron megyében is igazi aratási nagyüzem volt szombaton. néhány gazdaságban, így például a lajta-hansági állami tangazdaságban szombaton a tavaszi árpa aratását is megkezdték. a gépek és az aratóbrigádok 12 órás műszakban dolgoznak.

harmatfelszállástól késő estig - néhol még sötétedés után, reflektorfényben is - dolgoznak a kombájnok fejeér megyében, és estig 6 ezer hektárról szállították a magtárba a szemet. a csaknem 80 ezer

As

hektárnyi kenyérgabona felét betakarították már a közös gazdaságok. a termés minőségével elégedettek a szakemberek, az aratási munkákat megfelelő ütemben követi a szalmalehuzás és a bálázás is. /folyt. köv./

bam/jk

13.53 090783 2561

--

sb0037 4 150 mtib1039

félidőben az aratás /3./

a tikkasztó hőség mindenütt próbára teszi az aratókat. a kombájnosok még a [Légkondicionált] korszerű gépek vezetőfülkéiben is szenvednek a melegtől, s nem könnyebb a dolguk a szállító járművek vezetőinek sem. a gazdaságok sokféle módon igyekeznek könnyíteni a határban dolgozókon: hideg üditőt, teát, kávé, friss gyümölcsöt, kalóriadus ételt szállítanak nekik, naponta többször is. /mti/

bam/dáv-vir-tób-szü-igó-káp-tó-a-cser/jk

13.54 090783 0474

--

sb0038 4 150 mtib1040

őszibarack-műszak a szegedi konzervgyárban

1983. július 9. - a szegedi konzervgyárban szombaton barackműszakot tartottak: továbbfeldolgozásra szánt gyümölcsvelőt, valamint dzsemet készítettek a duna-tisza-közéről, főként bács és csongrád megye gazdaságaiból tehergépkocsikon, konténerekben folyamatosan érkező sárgabarackból. azért dolgoztak a szabad szombaton is, hogy ne torlódjanak össze a feladatok, hiszen tömegesen érkezik már a partnergazdaságokból a szeged-szatymaz környéki táj jellegzetes illatos gyümölcse, az őszibarack is. ebből az idény végéig 150 vagonnal dolgoznak fel befőttnek, dzsemnek és velőnek. ez utóbbiból - külföldi céggel kooperálva - gyümölcsport is készítenek majd. /mti/

dob/s bam

14.59 090783 0728

As

--

1983.07.09.

sb0039 4 170 mtib1041

óriásgombák a csobánberekéből

1983. július 9. - két óriás pöfeteget talált erdőjárás közben (Salgótarján) zagyvarónai határában, a csobánberekben gyuriska sándor lakos és kisfia. a két, egyenként öt és félkilós óriásgombából nemcsak gyuriskáék, de a szomszédok szombati ebédje is bőven kitelte. helybeli
/mti/

csiz/s bam

15.00 090783 0324

--

sb0040 4 180 mtib1042

csucsforgalom az üdülőhelyeken /1./

1983. július 9. - a július hónap minden napja hőség-rekordokat döntöget. nem volt ez másként szombaton sem, amikor idegenforgalmi „csucs”, volt a nyugati országrész kirándulóhelyein. elsősorban sopront, győrt és mosonmagyaróvárt keresték fel a hazai, az osztrák és a csehszlovák turisták. a győri üzletek, vendéglők rekordforgalmat bonyolítottak le, sopronban népművészeti vásár vonzotta a látogatókat. a helyi ciklámen turistáknak ingyenesen kalauzolta a belváros műemlékeit megtekintő hazai és külföldi turistákat. a fertő-tó magyar oldalán lévő egyetlen üdülőtelepen, fertőrákoson mintegy ötezren napoztak, fürödtek és vitorláztak. a szigetközi és a hanság-vidéki termálvizes strandokon, uszodákban ugyancsak rekordforgalom volt, több mint huszezren váltottak jegyet.

csucsforgalom volt a velencei-tónál is: a tikkasztó forráság elől tizezrek menekültek a strandokra, s csaknem százezren töltötték a hétvégét a tóparti üdülőtelepeken. már péntek délután megteltek a szálláshelyek, de a forgalom szombaton tovább nőtt: vonaton, autóbusszon és személygépkocsin ezrek érkeztek a vízhez, az enyhülést adó tóparthoz. telt ház volt a strandokon, agárdtól velencéig minden talpalatnyi helyet elfoglaltak a vikendezők - különösen a kisgyermekes családok közül keresték fel sokan a strandokat, hiszen a sekély víz, a lankás, homokos part és a 29 fokos tó ideális pancsolási lehetőséget nyújtott a kicsinyeknek.

a hét végére a rudabányai érc- és ásványbányászati múzeum által fenntartott 60 ágyas vendégházba és a telkibányai kutatóházba főként budapestről és a dunántulról, valamint a hanságból érkeztek

as

1983.07.09.

vendégek. velük együtt 2 ezer fölé emelkedett azoknak a száma, akik a nyitás - április közepe - óta felkeresték a természeti szépségekben bővelkedő környéket.

a bükkki kirándulóhelyeket a hétvégén látogatók egyik kedvenc időtöltése a gombázás. az erdei tisztásokon, a fenyőerdőkben több mint 140 különböző gombaféleséget ismernek a szakemberek, ezek közül alig negyven az, amelyik emberi fogyasztásra alkalmas. szombaton megkezdték működésüket a lillafüredi gépkocsiparkolóban, valamint bükkszentkereszten az önkéntes gombavizsgálók, akik díjmentesen átválogatják a kirándulók által szedett gombát, hogy ily módon is segítsenek az esetleges mérgezések elkerülésében. /folyt. köv./

és/jk/gw

15.08 090783 2357

--

sb0041 4 180 mtib1043

csucsforgalom az üdülőhelyeken /2./

a balaton északi partjára már a kora reggeli órákban hosszú kocsisorokban érkeztek a külföldi látogatók, főleg az nszk-ból, hiszen ott most fejeződött be az iskolaév. zsúfolásig megteltek a kempingek, a 15 táborhely már nem tud újabb vendégeket fogadni. a veszprém megyei idegenforgalmi hivatal ezért szombaton megnyitotta az idei első szükségkempingjét alsóörsön, ahol már délelőtt félezen kaptak szállást. telt ház van a füredi annabella szállóban is, a marina szálló még tud szobát adni az újabb vendégeknek.

a főváros környékére javarészt már péntek délután megérkeztek a pihenni vágyók. a dunakanyar településein csucsforgalom volt, benépesültek a vízparti autós-pihenők, megteltek a strandok, sok százan verték fel sátraikat a szentendrei szigetcsucson. akik birták a meleget, azoknak a szentendrei nyár kulturális és képzőművészeti eseménysorozata nyújtott kikapcsolódást: látogatók ezrei keresték fel a dunakanyar történelmi hangulatu kisvárosának időszakos kiállításait, állandó bemutatóit és muzeumait.

a duna bal partján is sok ezren kerestek felüdülést. verőcsmarostól egészen bernecebarátiig viszont a földeken volt mozgalmas az élet. ezekben a napokban csucsszezon van a málnaültetvényeken, melyeket a borszönyi gazdaságok jórészt részesben műveltetnek. /mti/
és/vir-bév-dáv-cser-kör/jk/gw bam

15.11 090783 1371

as

--

1983.07.09.

sb0042 4 130 mtib1044 /embargó: 16.00 óráig!/
marjai józsef és rudolf rohlicsek megbeszélései

1983. július 9. - marjai józsef miniszterelnök-helyettes, a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság magyar társelnöke szombaton komáromban rudolf rohlicsek miniszterelnök-helyettessel, a bizottság csehszlovák társelnökével tárgyalt.

tárgyalásuk során áttekintették a gabcikovo-nagyma-rosi dunai vízlépcsőrendszer közös építésével összefüggő teendőket. a megbeszélések a testvéri barátság légkörében folytak, és a napirenden szereplő kérdésekben a tárgyaló felek teljes egyetértésre jutottak. a találkozón jelen volt andrej barcák, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti, valamint kovács béla, hazánk prágai nagykövete is.

a találkozó alkalmával a csehszlovák vendégeknek a megyei és helyi vezetők bemutatták a komáromi állami gazdaságot, együtt ellátogattak a gazdaság szarvasmarha-telepére és megtekintették az aratási munkákat. /mti/

s bam
15.12 090783 0961

--

sb0043 4 130 mtib1045 /embargó: 18 óráig!!!/
hazánkba érkezik a francia miniszterelnök

1983. július 9. - Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására pierre mauroy, a francia köztársaság miniszterelnöke július 10-én, vasárnap hivatalos látogatásra Magyarországra érkezik. /mti/

mi/ár/gw bc

15.53 090783 0275

--

1983.07.09.

sb0044 4 130 mtib1046 /felhasználható: 18 órától!/
pierre mauroy életrajza

1983. július 9. - pierre mauroy, a francia köztársaság miniszterelnöke 1928-ban született az észak-franciaországi cartignies-ban. apja tanító volt. tizenhat éves korában csatlakozott az ifjú szocialistákhoz. 1950-ben megválasztották a mozgalom országos titkárának. 1950-1955. között történelmet és földrajzot tanított a párizsi elővárosokban. 1951-ben megalakította a leo lagrange klubok országos szövetségét, mely az egyik legnépszerűbb népi ismeretterjesztő szerv Franciaországban.

a pedagógusok szakszervezetének tagja lett, majd a szakoktatók szakszervezetének főtitkára volt 1955-től 1959-ig, 1963-ban az sfio /a francia szocialista párt/ igazgatótanácsa és politikai bizottsága tagjának választották. 1965 és 1971 között a szocialista és demokratikus baloldalnak egyik fő szervezője. tevékenysége nagy részét annak szentelte, hogy előkészítse az epinay-i kongresszust, amelynek során francois mitterrand-t választották a szocialista párt élére.

1973-ban lille képviselőjévé és polgármesterévé választották. 1974-ben nord-pas-de-calais regionális tanácsának elnöke lett. 1974-ben a szocialisták országos értekezletének egyik fő kezdeményezője volt. 1977-ben a baloldali szövetségbe tömörült tanácsstagok újból lille város polgármesterévé választották, majd 1983-ban ismét elnyerte ezt a tiszteletet.

1971-1979-ig a szocialista párt országos titkárságának koordinációs feladatait látta el. pierre mauroy-t a metz-i kongresszuson a párt végrehajtó bizottsága tagjává választották. e tisztségét 1981. májusáig, miniszterelnöki kinevezéséig megőrizte. /mti/

ag/s/gws bc
15.55 090783 1623

ds

--

bel

- 32 -

1983.07.09.

sb0045 4 130 mtib1047 /embargó: 18.30-ig !/

kinevezés

1983. július 9. - a minisztertanács dr. mónus lajost, a minisztertanács titkársága jogi és igazgatási főosztályának vezetőjét a minisztertanács titkárságának helyettes vezetőjévé nevezte ki. /mti/
gg/gw bc

16.12 090783 0233

--

sb0046 4 130 mtib1048 /embargó: 18 óráig!!!/

kádár jános vezetésével párt- és kormányküldöttség látogat a szovjetunióba

1983. július 9. - a szovjetunió kommunista pártja központi bizottsága, a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége és minisztertanácsa meghívására kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának vezetésével július második felében magyar párt- és kormányküldöttség tesz hivatalos, baráti látogatást a szovjetunióban. /mti/
mi/ár/gw bc

16.14 090783 0464

--

sb0047 4 130 mtib1051 /felhasználható: 20 órától!/
a litván katolikus egyház küldöttségének látogatása

1983. július 9. - dr. lékai lászló bíboros, esztergomi érsek meghívására látogatást tett hazánkban liudas povilonis kaunas-i püspök vezetésével a litván katolikus egyház delegációja. a litván főpapok eszmecserét folytattak a magyar katolikus egyház vezetőivel, és megismerkedtek a katolikus egyház több intézményével. a küldöttséget fogadta miklós imre államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke, s tájékoztatást adott az állam és az egyház kapcsolatának időszerű kérdéseiről. a találkozón jelen volt dr. lékai lászló. /mti/
tr/ár/gw bc

17.26 090783 0611

--

bel

- 33 -

1983.07.09.

sb0048 4 180 mtib1052

időjárásjelentés

1983. július 9. - a meteorológiai intézet jelenti szombaton 17.00 órakor:

várható időjárás strandidő
strandidő vasárnap estig:

meleg, száraz idő, megélénkülő széllel. a hőmérséklet csúcstéke 30 fok körül várható. /mti/
gw bc

17.33 090783 0317

--

sb0049 4 160 mtib1053 /felhasználható: 19.00 órától!!!/
véget ér a győri zenei nyár

1983. július 9. - czigliényi lászló orgonaművész koncertjével véget ért szombaton a győri zenei nyár idei eseménysorozata. a kulturális programot ezúttal 18. alkalommal rendezték meg a rába-parti városban. az események három hét leforgása alatt mintegy 40 ezer nézőnek nyújtottak művészi élményt és kellemes szórakozást.

a hagyományokhoz hiven idén is a zenei műsorok alkották a program gerincét. a győri kisleány színház két előadásban, telt ház előtt vitte színre puccini: bohémélet című operáját. nagy sikere volt a beethoven-estnek, amelyen a város kórusai a győri filharmonikus zenekarral szólaltatták meg a ix. szimfóniát, jancsovics antal karnagy vezényletével.

a zenés műfaj mellett a táncművészet is tért hódított a győri nyár programjában. a magyar állami operaház balettára hacsaturján-seregi: spartacus című kompozíciójával vendég szerepelt a színházban. a sportcsarnokban egy fülöp-szigeteki táncgyűttes revü-műsorral, egzotikus táncokkal szórakoztatta a győrieket.

a nyári rendezvényekhez kapcsolódott a vi. országos zenei nevelési konferencia, amelynek ötnapos munkájában mintegy 500 zenepedagógus vett részt az ország minden részéből.

a zenés, táncos műsorokat több kiállítás egészítette ki. a tárlatokat a képzőművészetet kedvelők százai tekintették meg. /mti/

mzs/gw bam

18.11 090783 1358

As

--

sb0050 4 160 mtib1054

elutazott heinz fischer és hertha firnberg

1983. július 9. - szombaton elutazott hazánkból dr. heinz fischer, osztrák tudományos és kutatásügyi miniszter, és hertha firnberg miniszter, az ausztriai művészeti és tudományos ludwig-alapítvány elnöke, akik a ludwig-gyűjteményből rendezett műcsarnok-beli kiállítás megnyitására érkeztek budapestre, magyarországi tartózkodásuk során a vendégeket fogadta aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára. dr. heinz fischerrel megbeszélést folytatott korcsog andrás művelődési államtitkár. /mti/
gg /ár/gw bc

18.15 090783 0586

--

sb0051 4 150 mtib1057

elutazott joel domenech benitez

1983. július 9. - szombaton elutazott hazánkból joel domenech benitez, a kubai köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, a kubai energiaügyi bizottság elnöke. magyarországi tartózkodása során beszélgetést folytatott marjai józsef miniszterelnök-helyetttessel, méhes lajos ipari miniszterrel és ballai lászlóval, az mszmp kb osztályvezetőjével. tárgyalt kapolyi lászló ipari államtitkárral és felkereste az országos kőolaj- és gázipari trösztöt, a dunai kőolajipari vállalatot, az adonyi gázfogadó állomást és a paksi atomerőművet. látogatást tett az állami energetikai és energiabiztonságtechnikai felügyeletnél is. /mti/

gg/jf/gw bc

18.44 090783 0690

as

--

sb0052 4 160 mtib1058 /embargó 21 óráig!!!/

félidejében a pécsi nyári színház

1983. július 9. - a pécsi nyári színház egyhónapos programja félidejéhez ért a hét végén: 24 előadást - tizféle produkciót - láthatott eddig a közönség.

szombaton két helyszínen játszott a színház. a székesegyház melletti szabadtéri táncszínen a budapesti rock színház mutatta be az üvöltés és a farkasok című rock-montázst, illetve rock-fantáziát, alkotói várkonyi mátyás és miklós tibor. a középkori várkastélyban, a barbakánban kialakított kamaraszínpadon goldmark károly lótlányai című művét adták elő a pécsi balett tagjai, koreográfiáját eck imre kossuth-díjas érdemes művész készítette, aki maga is színpadra lépett.

a következő két hétben még tizenhét előadást tart a nyári színház a különböző helyszíneken. a bemutatók közül kiemelkedik a la mancha lovagja című musical, amelynek koreográfiáját tóth sándor erkel-díjas művész készítette, rendezője bagossy lászló. július 16-tól hat alkalommal játsszák a tettyei romoknál lévő szabadtéri színpadon. eck imre újabb mitológiai tárgyú témára alkotott balettet: babits mihály danaidák című költeményét a pécsi balett tagjai táncolják. bemutatója július 12-én lesz a várkastélyban.

a pécsi anna udvarban dalesteket rendeznek, a villány felett magasodó szársomlyó-hegy szoborparkjában pedig kamarabalettet adnak elő. /mti/

igó/gw bam

20.11 090783 1355

as

--

sb0053 4 180 mtib1060

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1.rész/

1983. július 8.

- sb0001 bővülő magyar-szovjet...
- sb0002 bővülő határmenti árucsereforgalom /1.rész/
- sb0003 bővülő határmenti árucsereforgalom /2.rész/
- sb0004 száz lakás pedagógusoknak
- sb0005 egészségügyi ellátás kőbányán
- sb0006 új szaktanfolyamok
- sb0007 egyszerűsítik a használt...
- sb0008 szüretelik a málnát
- sb0009 helyreállították a zsolnay-kutat
- sb0010 megkezdődött a 26. ásatási idény gorsiumban
- sb0011 függöny, terítő a gardéniából
- sb0012 újfajta ibusz-utak
- sb0013 baranyai borjutrió
- sb0014 bővül a diétás választék.../1.rész/
- sb0015 bővül a diétás választék.../2.rész/
- sb0016 új komphajó tápén
- sb0017 művésztelep belsőbárádon
- sb0018 napboyler
- sb0019 köztéri órák miskolcon
- sb0020 bortárolók akácból
- sb0021 elhunyt manner istván
- sb0022 bogyaizslói táncosok
- sb0023 nemzetközi uttörőtábor
- sb0024 az nszk-ba utazott
- sb0025 mohácsra pöfögött a gőzös
- sb0026 forgalmi változás csepelen
- sb0027 krimi uttörők bács-kiskunban
- sb0028 amatőr képzőművészek...
- sb0029 vasuti tisztavatás /1.rész/
- sb0030 vasuti tisztavatás /2.rész/
- sb0031 tűz a pnyv soproni gyárában
- sb0032 időjárásjelentés /1.rész/
- sb0033 időjárásjelentés /2.rész/
- sb0034 Lottónyeremények
- sb0035 félidőben az aratás /1.rész/
- sb0036 félidőben az aratás /2.rész/
- sb0037 félidőben az aratás /3.rész/
- sb0038 őszibarack műszak
- sb0039 óriásgombák a csobánberekben
- sb0040 csucsforgalom az üdülőhelyeken /1. rész/

/folyt. köv./

s/gw

20.30 090783 1438

--

sb0054 4 180 mtib1061

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

- sb0041 csucsforgalom az üdülőhelyeken /2. rész/
- sb0042 marjai józsef és rudolf rohlicsek megbeszélései
- sb0043 hazánkba érkezik a francia miniszterelnök
- sb0044 pierre mauroy életrajza
- sb0045 kinevezés
- sb0046 kádár jános vezetésével párt- és kormányküld. látogat
- sb0047 a litván katolikus egyház küldöttségének látogatása
- sb0048 időjárásjelentés
- sb0049 véget ért a győri zenei nyár
- sb0050 elutazott heinz fischer és hertha firnberg
- sb0051 elutazott joel domenech benitez
- sb0052 félidőben a pécsi nyári színház
- sb0053 tartalomjegyzék /1. rész/
- sb0054 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: baumann lászló
 baczony lászló

- v é g e -

/mti/

gw

20.31

090783 0880

as

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. július 10.

bel

v a s á r n a p

sb0001 4 170 mtib1001

„virágzik,, a tiszta

1983. július 10. - a természet érdekes színjátékának lehetnek tanúi azok, akik ezekben a forró júliusi napokban, alkonyat előtt a tiszta partján sétálnak. a rekkenő hőségben, a víz felmelegedésével egyidejűleg megkezdődött a folyó „virágzása,,. a tiszta csongrád-szegedi szakaszán felröppenő kérészek iszapotthonukból kelnek életre, s rövid ideig tartó nászrepülés után visszahullanak a vízbe. a kérészek rajzása, a tiszta virágzása számtalan madárvendéget csal a folyóhoz, de a harcsáknak, a süllőknek, s más ragadozó halaknak is kedvelt csemegéje a tiszavirág. ilyenkor a horgászokat is cserben hagyja a szerencse, mert a halak jóllaknak a számukra legfinomabb falatokkal. /mti/

1 cs/tób/sa bam
11.37 100783 0732

as

--